

Σελίδες απάντησης: 4 Σελίδες συνημμένων: Σύνολο σελίδων:
--

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα 31/1/2018
Αριθμ. Πρωτ.: 75/110351

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Κριτήρια επιλογής της Δράσης 10.1.04 «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα» του Μέτρου 10 του ΠΑΑ 2014 - 2020 »

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 501/18-10-2017**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Α. Δημοσχάκης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η δράση 10.01.04 «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα» του Μέτρου 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι εθελοντική και εφαρμόζεται στις 30 περιοχές, που είναι ήδη χαρακτηρισμένες με ΦΕΚ ως ευπρόσβλητες στα νιτρικά γεωργικής προέλευσης (σύμφωνα με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης»), καθώς και σε 7 σημαντικά υδροτοπικά συστήματα, όπως φαίνεται στην παράγραφο 2 «Περιοχές παρέμβασης» του άρθρου 22 «Δράση 10.01.04 Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα» της αριθμ. 1013/95296/13.09.2017 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'3256/18-9-2017). Οι συγκεκριμένες περιοχές παρέμβασης της δράσης αποτελούν περίπου το 70% της καλλιεργήσιμης έκτασης της χώρας και περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο τις εντατικά και άρα περισσότερο επιβαρυνμένες σε εισροές νιτρικών και φωσφορικών ιόντων, φυτοπροστατευτικών προϊόντων κ.ά. καλλιεργούμενες εκτάσεις αυτής.

Η δράση 10.01.04, όπως προκύπτει από το ΠΑΑ 2014-2020 αλλά και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ.1305/2013, συνεισφέρει στην προτεραιότητα 4 «Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοπονία» και ειδικότερα στις Περιοχές Εστίασης:

4α) Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000, και εντός των περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, της γεωργίας Υψηλής Φυσικής Αξίας (HNV) και της κατάστασης των ευρωπαϊκών τοπίων.

4β) Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων.

4γ) Πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους και βελτίωση της διαχείρισης αυτού.

Λόγω της μεγάλης έκτασης της περιοχής παρέμβασης, του αυξημένου ενδιαφέροντος των παραγωγών και του συγκεκριμένου προϋπολογισμού, κρίθηκε απαραίτητο να τεθούν στο πρόγραμμα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων δικαιούχων. Επισημαίνεται ότι, κανονιστικά τα κριτήρια επιλογής στο μέτρο γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών ενισχύσεων μπορούν να αφορούν μόνο την περιβαλλοντική στόχευση του μέτρου.

Όπως προκύπτει και από τον τίτλο της, η δράση «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα» στοχεύει γενικότερα στη μείωση της ρύπανσης των υδάτων από τη γεωργική δραστηριότητα (νιτρικά ιόντα, φωσφορικά ιόντα και δραστικές ουσίες που περιέχονται στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα) και όχι αποκλειστικά από νιτρικά ιόντα, όπως συνέβαινε με τη στόχευση της αντίστοιχης δράσης της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Για τον λόγο αυτόν άλλωστε το πεδίο παρέμβασης της δράσης περιλαμβάνει και περιοχές, που δεν χαρακτηρίζονται ευπρόσβλητες από τα νιτρικά, αλλά αποτελούν σημαντικούς υδροτόπους της χώρας.

Δεδομένης της στόχευσης της δράσης, καταρχάς στην ποιότητα των υδάτων και δευτερευόντως στη βιοποικιλότητα και στην περίπτωση που ο συνολικός προϋπολογισμός των αιτήσεων ενίσχυσης στη δράση είναι μεγαλύτερος του προκηρυχθέντος ποσού, τα υποψήφια για ένταξη αγροτεμάχια κατατάσσονται με βάση τα παρακάτω κριτήρια επιλογής:

1. Η γεωργική γη βρίσκεται σε υπόγεια υδατικά συστήματα με κακή ποιοτική (χημική) κατάσταση, όσον αφορά στα υπόγεια ύδατα.
2. Η γεωργική γη βρίσκεται σε προστατευόμενη περιοχή (περιοχές NATURA, θεσμοθετημένες περιοχές εθνικών πάρκων).

Τα παραπάνω κριτήρια εξασφαλίζουν την περιβαλλοντική στόχευση της δράσης και δίνουν προτεραιότητα στις περισσότερες επιβαρυνμένες από ρύπανση των υδάτων περιοχές και δευτερευόντως σε εκείνες που υποστηρίζουν σημαντική βιοποικιλότητα, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται το μέγιστο περιβαλλοντικό αποτέλεσμα. Επισημαίνεται ότι τα συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής της δράσης 10.1.4, τα οποία είναι σε απόλυτη συμφωνία με τη λογική παρέμβασης και τη χρηματοδοτική βαρύτητα της δράσης, εγκρίθηκαν με την αριθ. C(2017)4571/28.06.2017 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και με την αριθ. 2936/22.11.2016 απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης και η μοριοδότησή τους εγκρίθηκε με την αριθ. 1098/10.04.2017 απόφαση του ανωτέρω αρμόδιου συλλογικού οργάνου. Περιλήφθηκαν, επίσης, στην αριθ. 1013/95296/13.9.2017 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (B'3256/18.9.2017).

Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι τα κριτήρια επιλογής δεν αποτελούν κριτήρια επιλεξιμότητας και, ως εκ τούτου, δεν αποκλείουν περιοχές και δικαιούχους (που δεν τα πληρούν) από τη συμμετοχή τους μέσω της υποβολής αιτήσεων στήριξης στην Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, που θα προκηρυχθεί. Βάσει των συγκεκριμένων κριτηρίων επιλογής θα γίνει η βαθμολόγηση των αιτήσεων στήριξης και η κατάταξη, η οποία θα προκύψει βάσει της βαθμολόγησης αυτής, θα χρησιμεύσει για τυχόν εξαίρεση υποψηφίων μόνο στην περίπτωση που, λόγω του τεράστιου ενδιαφέροντος που θα παρουσιασθεί, ο προϋπολογισμός της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για τη δράση θα υπολείπεται του συνολικού προϋπολογισμού των αιτήσεων στήριξης που θα υποβληθούν. Ωστόσο, πρέπει να τονιστεί ότι το ύψος των απαιτούμενων πιστώσεων, όπως έχει αποτυπωθεί στο ΠΑΑ 2014 – 2020 για τη δράση, είναι σημαντικά υψηλότερο από αυτό της προηγούμενης περιόδου του ΠΑΑ 2007-2013.

Όσον αφορά στον χαρακτηρισμό περιοχών ως ευπρόσβλητων ζωνών στα νιτρικά γεωργικής προέλευσης, σημειώνεται ότι το Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής) είναι συναρμόδιο με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) στην εφαρμογή ορισμένων Οδηγιών για την προστασία του περιβάλλοντος. Μία από αυτές είναι και η Οδηγία 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης», η οποία έχει ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο από το 1997 και για την οποία αρμόδια υπηρεσία για τη χώρα μας έχει οριστεί η Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ) του ΥΠΕΝ.

Σύμφωνα με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ, κάθε Κράτος-Μέλος οφείλει, μεταξύ άλλων, να χαρακτηρίσει ως ευπρόσβλητες ζώνες περιοχές της ξηράς, των οποίων τα ύδατα απορρέουν σε ύδατα, που εμφανίζουν αυξημένες συγκεντρώσεις νιτρικών (μεγαλύτερες των 50mg/lit) και να επανεξετάζει ή να αναθεωρεί, εφόσον είναι αναγκαίο, τον κατάλογο των ευπρόσβλητων ζωνών ανά τακτά χρονικά διαστήματα, τουλάχιστον ανά τετραετία, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβολές και οι απρόβλεπτοι κατά τον χαρακτηρισμό παράγοντες, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ.

Ο χαρακτηρισμός μίας περιοχής ως ευπρόσβλητης από τη νιτρορύπανση γίνεται από το ΥΠΕΝ σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, μεταξύ των οποίων και το ΥΠΑΑΤ, λαμβάνοντας υπόψη δεδομένα, όπως:

- αυξημένες τιμές νιτρικών στα υπόγεια και επιφανειακά ύδατα της συγκεκριμένης περιοχής, μετά από μετρήσεις που πραγματοποιούνται σε σταθερό δίκτυο παρακολούθησης υπόγειων και επιφανειακών υδάτων, το οποίο είναι αρμοδιότητα του ΥΠΕΝ και
- ανθρωπογενείς πιέσεις στη συγκεκριμένη περιοχή και συστηματική διερεύνηση της πηγής προέλευσης, προκειμένου να αιτιολογηθεί ότι η πηγή προέλευσης της ρύπανσης είναι πράγματι γεωργική και όχι άλλη (για παράδειγμα αστική ή βιομηχανική) καθώς και τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας μας.

Επισημαίνεται ότι:

- με την αριθμ. 190126/17.04.2013 απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υγείας & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων “Τροποποίηση του άρθρου 2 της 19652/1906/1999 κοινής υπουργικής απόφασης «Προσδιορισμός των νερών που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης – Κατάλογος ευπρόσβλητων ζωνών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 4 της υπ’ αριθμ. 16190/1335/1997 κοινής υπουργικής απόφασης» (Β’ 519), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει” (Β’ 983/17-4-2013) και

- με την αριθμ. 147070/21.11.2014 απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων & Περιβάλλοντος, “Τροποποίηση του άρθρου 2 της 19652/1906/1999 κοινής υπουργικής απόφασης «Προσδιορισμός των νερών που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης – Κατάλογος ευπρόσβλητων ζωνών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 4 της υπ’ αριθμ. 16190/1335/1997 κοινής υπουργικής απόφασης» (Β’ 519), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει” (Β’ 3224/2-12-2014),

χαρακτηρίστηκαν ως ευπρόσβλητες στα νιτρικά γεωργικής προέλευσης οι περιοχές του νότιου και βόρειου τμήματος του ποταμού Έβρου. Στους χάρτες, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ανωτέρω ΚΥΑ, φαίνεται ότι ο Δήμος Σουφλίου δεν είναι εντός των παραπάνω οριοθετημένων τμημάτων του ποταμού Έβρου. Η ψηφιοποίηση των ευπρόσβλητων ζωνών έχει γίνει από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ) του ΥΠΕΝ, βάσει των γεωγραφικών ορίων των λεκανών απορροής των υδατικών διαμερισμάτων και όχι των διοικητικών ορίων των δήμων.

Επιπλέον, στην αριθ. 1006/13.09.2013 (ΦΕΚ Β’ 2290) απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων, με την οποία εγκρίθηκε το Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θράκης και ειδικότερα στη σελίδα 128, αναφέρεται για το Υπόγειο Υδατικό Σύστημα (ΥΥΣ) Σουφλίου – Διδυμότειχου ότι: *«Σε καμία ποιοτική παράμετρο δεν εντοπίζονται υπερβάσεις των ποιοτικών προτύπων ανωτέρων αποδεκτών τιμών (ΑΑΤ). Στο ΥΥΣ δεν εντοπίζεται τάση ρύπανσης και η ποιοτική (χημική) και ποσοτική κατάσταση του χαρακτηρίζεται καλή»*. Επίσης, στη σελίδα 235 στον Πίνακα 11.5 “Περιβαλλοντικοί Στόχοι Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων” της παραπάνω Απόφασης, αναφέρεται για το Υπόγειο Υδατικό Σύστημα (ΥΥΣ) Σουφλίου - Διδυμότειχου: *«Ποιοτική (χημική) κατάσταση – Καλή, Ποσοτική κατάσταση – Καλή, Περιβαλλοντικός στόχος – Μη Υποβάθμιση»*.

Αξίζει, πάντως, να επισημανθεί ότι και στο προσχέδιο της 1ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Θράκης (ΕΛ12) η ποιοτική - χημική κατάσταση του υπόγειου υδατικού συστήματος Ορεστιάδας παραμένει καλή, όπως ήταν και στο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης, ενώ η αντίστοιχη ποιοτική - χημική κατάσταση του υπόγειου υδατικού συστήματος Παραέβριας Περιοχής – Δέλτα Έβρου παραμένει κακή (Πίνακα 5-37).

Όπως έχει ανωτέρω αναφερθεί, η δράση 10.01.04 είναι εθελοντική και εφαρμόζεται στις 30 περιοχές, που είναι ήδη χαρακτηρισμένες με ΦΕΚ ως ευπρόσβλητες στα νιτρικά γεωργικής προέλευσης, καθώς και σε 7 σημαντικά υδροτοπικά συστήματα. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατή η συμμετοχή της περιοχής του Δήμου Σουφλίου στην εν λόγω γεωργοπεριβαλλοντική δράση.

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι, ανεξάρτητα από τη γεωργοπεριβαλλοντική δράση, εάν υπάρξει ανάγκη χαρακτηρισμού της περιοχής του Δήμου Σουφλίου ως ευπρόσβλητης στα νιτρικά γεωργικής προέλευσης σύμφωνα με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ, δηλαδή εάν οι νεότερες μετρήσεις των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων συνομολογούν στην ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων για την περιοχή, τότε θα εκδοθεί σχέδιο ΚΥΑ χαρακτηρισμού από

την αρμόδια υπηρεσία (ΕΓΥ) του ΥΠΕΝ και, αντίστοιχα, θα εκδοθεί και το Πρόγραμμα Δράσης για την περιοχή, στο οποίο θα περιγράφονται τα πρόσθετα μέτρα και οι γεωργικές πρακτικές, που πρέπει να εφαρμόζουν υποχρεωτικά οι παραγωγοί της περιοχής για την πρόληψη ή τη μείωση της ρύπανσης των νερών, που προκαλείται άμεσα ή έμμεσα από νιτρικά ιόντα γεωργικής προέλευσης.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Α. Δημοσχάκη